

**PROGRAM STUDIÓW WYŻSZYCH
ROZPOCZYNAJĄCYCH SIĘ W ROKU AKADEMICKIM
2023/2024**

*data zatwierdzenia przez Radę Instytutu
24.05.2023 r.*

.....
pieczęć i podpis dyrektora

Studia wyższe na kierunku	Nauczyciel biologii i geografii
Dziedzina/y	Nauk ścisłych i przyrodniczych, nauk społecznych
Dyscyplina wiodąca (% udział)	Nauki biologiczne (51%)
Pozostałe dyscypliny (% udział)	Nauki o Ziemi i środowisku (25%) Geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna (24%)
Poziom	Jednolite studia magisterskie
Profil	Ogólnoakademicki
Forma prowadzenia	Stacjonarne
Specjalności	Nauczyciel biologii i geografii z przyrodą Nauczyciel biologii i geografii z wiedzą o społeczeństwie
Punkty ECTS	300
Czas realizacji (liczba semestrów)	5 lat (10 semestrów)
Uzyskiwany tytuł zawodowy	Magister
Warunki przyjęcia na studia	<p>Kandydaci z „nową maturą” Średnia wyników egzaminu maturalnego ze wszystkich zdawanych przedmiotów (poziom podstawowy lub rozszerzony – część pisemna). Kandydatom zdającym maturę z biologii lub geografii na poziomie rozszerzonym wynik zostanie przemnożony przez współczynnik 2, z biologii lub geografii na poziomie podstawowym przez współczynnik 1,5, a zdającym maturę z innych przedmiotów na poziomie rozszerzonym przez współczynnik 1,5.</p> <p>Kandydaci ze „starą maturą” Średnia ocen z wszystkich przedmiotów zdawanych na egzaminie dojrzałości (część ustna i pisemna).</p> <p>Kryterium dodatkowe Kandydaci „starej” i „nowej” matury, którzy uczęszczali w szkole ponadpodstawowej (ponadgimnazjalnej) na zajęcia edukacyjne z turystyki lub dodatkowe zajęcia z zakresu biologii, geografii lub przedsiębiorczości (wg zapisu na świadectwie ukończenia szkoły) otrzymują dodatkowo 10 pkt do rankingu; uczestnicy etapu okręgowego olimpiad biologicznej i geograficznej otrzymują dodatkowo 10 pkt do rankingu (punkty mogą się sumować); laureaci i finaliści międzynarodowych i ogólnopolskich olimpiad i konkursów przyjmowani są poza kolejnością, zgodnie z wykazem wynikającym z uchwały Senatu UP (szczegóły: https://bip.up.krakow.pl/uchwala-nr-3-22-04-2020/)</p> <p>Kandydaci, którzy kończyli szkołę średnią poza Polską i nie mają na świadectwie dojrzałości pozytywnego wyniku egzaminu maturalnego z języka polskiego przystępują do</p>

egzaminu z podstaw języka polskiego. Do dalszych etapów rekrutacji są dopuszczane osoby, które mają pozytywny wynik tego egzaminu. Egzamin w formie pisemnej lub ustnej, także za pomocą elektronicznych środków komunikacji (do wyboru przez kandydata). Więcej informacji o rekrutacji cudzoziemców znajduje się tutaj:
<https://www.up.krakow.pl/kandydat/obcokrajowcy/rekrutacja-obcokrajowcow>

Efekty uczenia się

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się zgodnych z Polską Ramą Kwalifikacji	
		Symbol charakterystyk uniwersalnych I stopnia ¹	Symbol charakterystyk II stopnia ²
WIEDZA			
K_W01	rozumie w pogłębiony sposób problemy badawcze z pogranicza nauk biologicznych i geograficznych, które wymagają zastosowania podstawowych i zaawansowanych narzędzi z obszaru nauk ścisłych	P7U_W	P7S_WG
K_W02	objaśnia znaczenie związków węgla dla funkcjonowania życia oraz opisuje i rozróżnia podstawowe reguły rządzące reakcjami chemicznymi	P7U_W	P7S_WG
K_W03	omawia budowę i właściwości podstawowych typów makrocząsteczek biologicznych i ich elementów składowych	P7U_W	P7S_WG
K_W04	interpretuje w pogłębiony sposób elementarne zasady klasyfikacji i nomenklatury organizmów oraz wymienia główne grupy systematyczne	P7U_W	P7S_WG
K_W05	opisuje organizację komórek, tkanek i organów oraz zależności funkcjonalne między nimi, składające się na biologię i fizjologię wybranych organizmów	P7U_W	P7S_WG
K_W06	omawia zróżnicowanie metaboliczne organizmów, objaśnia podstawy fizyczne i chemiczne oraz mechanizmy molekularne szlaków metabolicznych	P7U_W	P7S_WG
K_W07	w pogłębiony sposób opisuje i przedstawia poglądy dotyczące funkcjonowania życia na poziomie populacji, biocenozy i ekosystemu	P7U_W	P7S_WG
K_W08	opisuje mechanizmy przepływu informacji genetycznej regulacji jej ekspresji, reguły dziedziczenia posługując się opisem molekularnym i genetycznym	P7U_W	P7S_WG
K_W09	wskazuje elementy składowe i wyjaśnia różnice w budowie i funkcjonowaniu komórek prokariotycznych i eukariotycznych	P7U_W	P7S_WG
K_W10	wskazuje źródła zmienności organizmów oraz czasowe i przestrzenne uwarunkowania różnorodności biologicznej, jak również podstawy regionalizacji przyrodniczej Ziemi	P7U_W	P7S_WG
K_W11	charakteryzuje dzieje życia na Ziemi, opisuje jej miejsce we wszechświecie i objaśnia ogólne uwarunkowania środowiskowe życia organizmów	P7U_W	P7S_WG
K_W12	dostrzega dynamiczny rozwój nauk przyrodniczych oraz powstawanie nowych kierunków i dyscyplin badawczych	P7U_W	P7S_WG
K_W13	opisuje oraz przedstawia, w sposób pogłębiony, teorie	P7U_W	P7S_WG

¹ Zgodnie z załącznikiem do ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2016, poz.64)

² Zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r., poz. 2218).

	i mechanizmy ewolucji z uwzględnieniem ich podstaw molekularnych i filogenetycznych		
K_W14	rozumie zasady wykorzystania narzędzi informatycznych i statystycznych do analizy danych i rozwiązywania problemów z zakresu nauk przyrodniczych	P7U_W	P7S_WG
K_W15	przedstawia zaawansowane metody i techniki prowadzenia badań terenowych w środowisku przyrodniczym oraz możliwości ich wykorzystania	P7U_W	P7S_WG
K_W16	wskazuje konsekwencje różnic podejścia redukcjonistycznego i holistycznego w metodologii badań biologicznych i geograficznych	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
K_W17	rozumie bogactwo współczesnych podejść i technik doświadczalnych w naukach przyrodniczych i właściwie planuje ich wykorzystanie do rozwiązywania postawionych zadań	P7U_W	P7S_WG
K_W18	orientuje się w kosztach prowadzenia badań w naukach przyrodniczych i wymienia najważniejsze źródła finansowania	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
K_W19	rozumie i charakteryzuje w sposób pogłębiony, poszczególne geokomponenty w różnych skalach przestrzennych i czasowych, wykazując się pogłębioną wiedzą na temat zależności pomiędzy nimi	P7U_W	P7S_WK
K_W20	rozumie i charakteryzuje w sposób pogłębiony, rozmieszczenie, zróżnicowanie (w różnej skali czasowej oraz przestrzennej) struktur ludnościowych, przemysłowych, usługowych, rolniczych, sieci osadniczej, sposobów użytkowania ziemi przez człowieka oraz wyjaśnia przyczyny i skutki zróżnicowania każdej ze struktur	P7U_W	P7S_WK
K_W21	charakteryzuje główne etapy rozwoju gospodarczego Polski i świata, objaśnia w sposób pogłębiony wpływ wydarzeń historycznych na aktualne zróżnicowanie świata pod względem społeczno-kulturowym, politycznym i gospodarczym	P7U_W	P7S_WK
K_W22	ma wiedzę dotyczącą funkcjonowania, zasad tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, w tym prowadzenia działalności gospodarczej	P7U_W	P7S_WK
K_W23	zna zasady obsługi podstawowego sprzętu i urządzeń służących do pozyskiwania, przetwarzania informacji biologicznych oraz geograficznych. Zna zasady bezpieczeństwa i higieny kształcenia	P7U_W	P7S_WK
K_W24	zna i rozumie pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego w stopniu pozwalającym na poprawne korzystanie z różnych źródeł informacji biologicznej i geograficznej	P7U_W	P7S_WK
UMIĘTNOŚCI			
K_U01	stosuje zaawansowane techniki i narzędzia badawcze z obszaru nauk przyrodniczych do realizacji zadań badawczych lub ekspertyz pod kierunkiem opiekuna	P7U_U	P7S_UW
K_U02	biegle i krytycznie wykorzystuje informacje, wiedzę specjalistyczną oraz dane empiryczne pochodzące z różnych źródeł, w tym elektronicznych, posługuje się biologiczną i geograficzną literaturą naukową w języku ojczystym i obcym. Na tej podstawie potrafi interpretować wyniki oraz formułować wnioski	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UU
K_U03	wykorzystuje zaawansowane metody i techniki stosowane w pracy terenowej w środowisku przyrodniczym i laboratorium, przeprowadza obserwacje oraz wykonuje pomiary fizyczne, biologiczne i chemiczne	P7U_U	P7S_UO
K_U04	dobiera metody statystyczne, geoinformacyjne oraz techniki i narzędzia informatyczne do opisu zjawisk	P7U_U	P7S_UO

	biologicznych, procesów zachodzących w przestrzeni geograficznej oraz analizy danych o charakterze specjalistycznym		
K_U05	prezentuje i krytycznie ocenia prace badawcze z zakresu nauk biologicznych i geograficznych z użyciem środków komunikacji werbalnej i multimedialnych	P7U_U	P7S_UW
K_U06	potrafi pisać prace badawcze oraz przygotować wystąpienia ustne z zakresu nauk biologicznych i geograficznych w języku polskim i w języku obcym również na podstawie własnych badań	P7U_U	P7S_UK
K_U07	posługuje się terminologią biologiczną i geograficzną w języku obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P7U_U	P7S_UK P7S_UK
K_U08	klasyfikuje i przyporządkowuje organizmy do poszczególnych taksonów	P7U_U	P7S_UW
K_U09	analizuje dane dotyczące fizjologii i funkcjonowania organizmów oraz potrafi zinterpretować interakcje występujące zarówno pomiędzy organizmami, jak również pomiędzy organizmem, a środowiskiem	P7U_U	P7S_UW
K_U10	objaśnia w sposób pogłębiony zależności występujące pomiędzy komponentami środowiska przyrodniczego w różnych skalach przestrzennych i czasowych	P7U_U	P7S_UW
K_U11	wyjaśnia i interpretuje w sposób pogłębiony przebieg procesów demograficznych, osadniczych, gospodarczych, zachodzących pod wpływem zmieniających się uwarunkowań przyrodniczych, ekonomicznych, społecznych i politycznych	P7U_U	P7S_UW
K_U12	objaśnia w sposób pogłębiony różne przejawy społeczno-gospodarczej działalności człowieka w środowisku geograficznym oraz współzależności między przyrodniczymi a społeczno-kulturowymi składnikami krajobrazu Ziemi	P7U_U	P7S_UW
K_U13	ma świadomość konieczności podnoszenia kompetencji zawodowych i osobistych oraz samodzielnego aktualizowania i poszerzania wiedzy przyrodniczej	P7U_U	P7S_UU
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_K01	wykazuje krytycyzm i ostrożność w przyjmowaniu informacji pochodzących z masowych mediów	P7U_K	P7S_KK
K_K02	docenia wartość przyrodniczych badań naukowych, wykazuje gotowość do upowszechniania naukowych dokonań	P7U_K	P7S_KK
K_K03	docenia walory pracy w zespole i krytycznie ocenia własną rolę w grupie, a dzięki kompetencjom w zakresie komunikacji społecznej, umie radzić sobie w sytuacjach problemowych	P7U_K	P7S_KK
K_K04	wykazuje gotowość do działań indywidualnych i społecznych na rzecz zachowania równowagi ekologicznej i ochrony zasobów Ziemi oraz racjonalnego gospodarowania nimi	P7U_K	P7S_KO
K_K05	jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy i rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie	P7U_K	P7S_KO
K_K06	dostrzega konieczność uczenia się przez całe życie, systematycznie aktualizuje wiedzę przyrodniczą i informacje o jej praktycznych zastosowaniach	P7U_K	P7S_KO
K_K07	ma świadomość odpowiedzialności za powierzony sprzęt, aparaturę i bezpieczeństwo pracy własnej i innych	P7U_K	P7S_KO
K_K08	docenia rolę przyrodników - specjalistów wykonujących zawody ściśle powiązane z ukończonym kierunkiem studiów – w racjonalnym zarządzaniu środowiskiem geograficznym. Postępuje zgodnie z zasadami etyki	P7U_K	P7S_KR

	zawodowej i wymaga tego od innych. Wykazuje postawę dbałości o dorobek i tradycje wykonywanego zawodu		
--	---	--	--

Symbole charakterystyk kierunkowych

Wiedza: absolwent zna i rozumie

K_WG – Zakres i głębokość/kompletność perspektywy poznawczej i zależności

K_WK – Kontekst/uwarunkowania, skutki

Umiejętności: absolwent potrafi

K_UW – Wykorzystanie wiedzy/rozwiązywanie problemy i wykonywane zadania

K_UK – Komunikowanie się/odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym

K_UO – Organizacja pracy/planowanie i praca zespołowa

K_UU – Uczenie się/planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób

Kompetencje społeczne: absolwent jest gotów do

K_KK – Oceny/krytyczne podejście

K_KO – Odpowiedzialność/wypełnianie zobowiązań społecznych i działanie na rzecz interesu publicznego

K_KR – Rola zawodowa/niezależność i rozwój etosu

<p>Sylwetka absolwenta</p>	<p>Absolwent posiada pogłębioną wiedzę z zakresu biologii i geografii pozwalającą na opis i wyjaśnianie procesów oraz zjawisk zachodzących w przyrodzie. Rozumie relacje zachodzące między poszczególnymi elementami przestrzeni przyrodniczej, społeczno-gospodarczej i kulturowej.</p> <p>Umie posługiwać się literaturą naukową, źródłami statystycznymi, ogólnymi i specjalistycznymi opracowaniami geośrodowiskowymi, instrumentami pomiarowymi służącymi do pozyskiwania danych o środowisku oraz programami GIS (Geographic Information System) służącymi do analizy i interpretacji tych danych. Potrafi zaplanować i przeprowadzić w terenie badania komponentów środowiska przyrodniczego oraz zna podstawy racjonalnego korzystania ze środowiska geograficznego. Posiada pogłębioną wiedzę i umiejętności z zakresu biologii, geografii fizycznej i społeczno-ekonomicznej (w ujęciu ogólnym i regionalnym) niezbędną do realizacji procesu kształcenia w szkole podstawowej i ponadpodstawowej. Zdobytą wiedzę potrafi wykorzystać w sposób praktyczny podejmując pracę zawodową lub dalszy rozwój naukowy z zachowaniem zasad prawnych i etycznych. Zna język obcy na poziomie biegłości B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz umie posługiwać się w tym języku terminologią z zakresu biologii i geografii.</p> <p>Potrafi samodzielnie formułować problemy badawcze, dobierać odpowiednie metody badawcze i prowadzić badania (terenowe, laboratoryjne), opracowywać wyniki badań z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi i technik, formułować wnioski i prezentować je w formie opracowań naukowych i formie popularnonaukowej.</p> <p>Absolwent wykazuje się przedsiębiorczością, potrafi pracować indywidualnie, grupowo oraz kierować pracą zespołu nad danym zadaniem badawczym; jest świadom konieczności poszerzania swoich kompetencji zawodowych, szczególnie aktualizowania wiedzy kierunkowej, dydaktycznej i pedagogicznej; zna zasady bezpieczeństwa i higieny kształcenia; ma świadomość postępowania zgodnie z zasadami etyki zawodowej i konieczności prowadzenia działań mających na celu rozwijanie i przestrzeganie tych zasad w środowisku pracy, zwłaszcza w szkolnictwie.</p>
<p>Uzyskiwane kwalifikacje oraz uprawnienia zawodowe</p>	<p>Absolwent posiada wiedzę oraz nabywa umiejętności określone w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. (z późniejszymi zmianami) w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.</p> <p>Absolwent nabywa kwalifikacje do nauczania biologii i geografii w szkole podstawowej i ponadpodstawowej oraz zajęć edukacyjnych z zakresu biologii i geografii we wszystkich typach szkół i placówek edukacyjnych a także – w przypadku realizacji odpowiedniej specjalności – kolejnego przedmiotu, tj.: przyrody lub wiedzy o społeczeństwie.</p> <p>Jest przygotowany do pracy w wydziałach edukacji urzędów administracji publicznej,</p>

	firmach prowadzących szkolenia dla młodzieży i dorosłych, w wydawnictwach edukacyjnych. Jest kompetentny w każdej pracy, wymagającej profesjonalnego kontaktu z klientem, a szczególnie procesie komunikacji społecznej, w tym interpersonalnej i pracy w zespole. Ponadto zdobyta wiedza i umiejętności pozwala na podjęcie pracy w różnych instytucjach zajmujących się kształtowaniem elementów przestrzeni przyrodniczej, społeczno-gospodarczej i kulturowej.
Dostęp do dalszych studiów	Uzyskany tytuł magistra daje możliwość podjęcia studiów podyplomowych lub studiów na poziomie 8 PRK.
Jednostka badawczo-dydaktyczna właściwa merytorycznie dla tych studiów	Instytut Biologii i Nauk o Ziemi

NAUCZYCIEL BIOLOGII I GEOGRAFII
studia jednolite magisterskie stacjonarne 2023/2024
Plan studiów w układzie semestralnym

Semestr 1

Zajęcia dydaktyczne – obligatoryjne

nazwa kursu	godziny kontaktowe								E/ZO/Z	punkty ECTS
	W	zajęć w grupach					E-learning	razem		
		A	K	L	S	P				
Histologia zwierząt	14			30				44	E	4
Morfologia i anatomia roślin	25			40				65	E	5
Systematyka bezkręgowców 1	15			25				40	Z	2
Bioetyka w badaniach przyrodniczych	15							15	Z	1
Biogeneza i podstawy taksonomii	15							15	Z	1
Historia badań biologicznych	15							15	Z	1
Geografia ludności	15		15					30	E	3
Astronomiczne podstawy geografii	15		15					30	Z	2
Kartografia i topografia	10			20				30	Z	2
Geografia rolnictwa	15		15					30	ZO	2
Meteorologia i klimatologia	15			15				30	E	3
Geologia	15			20				35	ZO	2
Ochrona własności intelektualnej							15	15	Z	1
Podstawy przedsiębiorczości	15							15	Z	1
	199		45	150			15	409	4/2/8	30

Pozostałe zajęcia

rodzaj zajęć	godz.	punkty ECTS
Szkolenie z zakresu bezpieczeństwa i higieny kształcenia (BHK)	4	0
Szkolenie biblioteczne	2	0
		0

Semestr 2**Zajęcia dydaktyczne – obligatoryjne**

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ZO/Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Systematyka bezkręgowców 2	20			30				50	E	4
Systematyka bezkręgowców - ćwiczenia terenowe				20				20	Z	1
Chemia ogólna	20			30				50	E	4
Systematyka roślin	20			30				50	E	4
Praktikum z botaniki				25				25	ZO	2
Geografia przemysłu	15		15					30	E	2
Geomorfologia	15			15				30	E	2
Geografia osadnictwa	15		10					25	ZO	2
Hydrologia i oceanografia	15							15	Z	1
Regionalne ćwiczenia terenowe – Wyżyna Małopolska i Śląsko-Krakowska*				18				18	ZO	2
Ćwiczenia terenowe z geografii fizycznej **				60				60	Z	3
	120		25	228				373	5/3/3	27

* 3 dni w tym: 1 dzień Wyżyna Śląska (1. Semestr) oraz 2 dni Wyżyna Małopolska i Krakowsko-Częstochowska (2 semestr)

** 2 dni meteorologia i klimatologia, 2 dni geomorfologia, 2 dni hydrologia, 2 dni topografia, 2 dni geologia łącznie 10 dni

Kursy do wyboru

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ZO/Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Język obcy B2-C2 – 1*			40					40	Z	3
			40					40	0/0/1	3

* Wybór języka i poziomu wg oferty Centrum Języków Obcych

Semestr 3**Zajęcia dydaktyczne – obligatoryjne**

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ZO/Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Chemia organiczna	15			25				40	E	2
Biofizyka	15			25				40	ZO	2
Mykologia	15			25				40	ZO	2
Ćwiczenia terenowe z mykologii				8				8	Z	1
Biologia komórki	20			30				50	E	3
Geograficzne systemy informacyjne				30				30	Z	2
Geografia gleb	10			10				20	Z	1
Geografia usług	15	15						30	ZO	2
Geomorfologia regionalna	15			15				30	ZO	2
Geografia miast	15	25						40	E	2
	120	40		168				328	3/4/3	19

Kursy do wyboru

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ZO/Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Język obcy B2-C2 – 2*			40					40	Z	3
Moduł kultura fizyczna**		30						30	Z	0
		30	40					70	0/0/2	3

* wybór języka i poziomu wg oferty Centrum Języków Obcych

** wybór z oferty Ośrodka Wychowania Fizycznego

Moduł specjalności do wyboru

Nazwa modułu	punkty ECTS
Przyroda	8
WOS	8

Semestr 4**Zajęcia dydaktyczne – obligatoryjne**

nazwa kursu	W	godziny kontaktowe						E-learning	razem	E/ZO/Z	punkty ECTS
		zajęć w grupach									
		A	K	L	S	P					
Biochemia	25		15	35				75	E	5	
Systematyka strunowców	30			36				66	E	5	
Systematyka strunowców – ćwiczenia terenowe				20				20	Z	1	
Geografia gospodarcza Polski	15		15					30	ZO	2	
Regiony fizycznogeograficzne Polski	15		15					30	ZO	2	
Regionalne ćwiczenia terenowe – Karpaty*				19				19	ZO	1	
Geologia regionalna świata	15							15	Z	1	
	100		45	110				255	2/3/2	17	

* 4 dni – Karpaty

Kursy do wyboru

nazwa kursu	W	godziny kontaktowe						E-learning	razem	E/ZO/Z	punkty ECTS
		zajęć w grupach									
		A	K	L	S	P					
Język obcy B2-C2 – 3*			30					30	E	4	
Moduł kultura fizyczna**		30						30	Z	0	
		30	30					60	1/0/1	4	

* wybór języka i poziomu wg oferty Centrum Języków Obcych

** wybór z oferty Ośrodka Wychowania Fizycznego

Moduły specjalności do wyboru

Nazwa modułu	punkty ECTS
Przyroda	9
WOS	9

Semestr 5**Zajęcia dydaktyczne – obligatoryjne**

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ZO/Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Anatomia i biologia człowieka	20			45				65	ZO	5
Fizjologia roślin	20			45				65	E	5
Geografia regionalna świata	30		30					60	E	4
Regiony fizycznogeograficzne świata	30		30					60	ZO	4
	100		60	90				250	2/2/0	18

Kursy do wyboru

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ZO/Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Język obcy dla celów akademickich B2+-C2+*			15					15	ZO	1
			15					15	0/1/0	1

* wybór języka i poziomu wg oferty Centrum Języków Obcych

Moduły specjalności do wyboru

Nazwa modułu	punkty ECTS
Przyroda	11
WOS	11

Semestr 6**Zajęcia dydaktyczne – obligatoryjne**

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ZO/Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Statystyka w naukach przyrodniczych	10			30				40	E	2
Warsztat badacza	8			7				15	Z	1
Ekologia	25			25				50	E	3
Ekologia - ćwiczenia terenowe				20				20	Z	1
Geografia kultur	15							15	Z	1
Regionalne ćwiczenia terenowe – Pojezierza i Pobrzeża Bałtyku*				30				30	ZO	2
Ćwiczenia terenowe z geografii społecznoekonomicznej**				12				12	Z	1
	58			124				182	2/1/4	11

* 5 dni Pojezierza i Pobrzeża Bałtyku

** 2 dni Ćwiczenia terenowe z geografii społecznoekonomicznej

Moduły specjalności do wyboru

Nazwa modułu	punkty ECTS
Przyroda	19
WOS	19

Semestr 7

Zajęcia dydaktyczne – obligatoryjne

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ ZO/ Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Metodologia nauk przyrodniczych	10			20				30	ZO	2
Fizjologia zwierząt	20			45				65	E	4
Genetyka i biologia molekularna I	15			35				50	Z	4
Zróżnicowanie narodowościowo- etniczne Polski i świata	15		30					45	E	3
Dziedzictwo przyrodnicze	15		15					30	ZO	2
Globalne zmiany środowiska geograficznego	15		15					30	E	3
	90		60	100				250	3/2/1	18

Nazwa modułu	punkty ECTS
Przyroda	12
WOS	12

Semestr 8**Zajęcia dydaktyczne – obligatoryjne**

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ ZO/ Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Genetyka i biologia molekularna II	15			30				45	E	4
Ochrona środowiska	25			15				40	E	3
Ochrona środowiska - ćwiczenia terenowe				15				15	Z	1
Zmiany polityczne na świecie	15							15	Z	1
Teledetekcja	10			15				25	E	2
Geowizualizacja				15				15	ZO	1
Regionalne ćwiczenia terenowe Sudety *				24				24	ZO	2
	65			114				179	3/2/2	14

* 4 dni Sudety

Kursy do wyboru

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ZO/Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Seminarium magisterskie 1					30			30	Z	2
					30			30	0/0/1	2

Moduły specjalności do wyboru

Nazwa modułu	punkty ECTS
Nazwa modułu	punkty ECTS
Przyroda	14
WOS	14

Semestr 9**Zajęcia dydaktyczne – obligatoryjne**

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ ZO/ Z	punk ty ECT S	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Mikrobiologia z immunologią	15			30				45	E	3
Ewolucja organizmów	20		10					30	E	2
Podstawy ekotoksikologii	20		4	6				30	ZO	2
Biogeografia	25		25					50	ZO	3
Zmiany klimatu a współczesne globalne ocieplenie: przyczyny, skutki i rozwiązania	20							20	Z	1
Metody opracowywania danych geograficznych				30				30	Z	2
Geografia pracy	15							15	Z	1
Historia cywilizacji	20							20	Z	1
Usługi w rozwoju społeczno-gospodarczym	15	15						30	Z	2
	150	15	39	66				270	2/2/5	17

Kursy do wyboru

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ZO/Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Seminarium magisterskie 2					30			30	Z	3
Wykład ogólnouczelniany*	30/15							30/15	Z	2
	30/15				30			60/45	0/0/2	5

* student wybiera 2 wykłady w języku polskim, albo jeden wykład w języku angielskim

Moduły specjalności do wyboru

Nazwa modułu	punkty ECTS
Przyroda	8
WOS	8

Semestr 10

Zajęcia dydaktyczne – obligatoryjne

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ ZO/ Z	punk ty ECT S	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Paleontologia	20		20					40	ZO	3
Ekofizjologia	20			20				40	ZO	3
Technologia żywności	15			15				30	Z	2
Hodowla komórek i tkanek	10			10				20	Z	1
Analiza i interpretacja wyników badań laboratoryjnych	10							10	Z	1
Historia środowiska przyrodniczego i kulturowego	20							20	ZO	2
Wybrane problemy współczesnego świata	15		30					45	ZO	3
Antropocen – problemy przyrodnicze i społeczne	15							15	Z	1
Metody prezentacji danych geograficznych				15				15	Z	1
Regionalne ćwiczenia terenowe – Wyżyna Lubelska i Bieszczady*				18				18	ZO	2
	125		50	78				253	0/5/5	19

*- 3 dni Wyżyna Lubelska i Bieszczady

Kursy do wyboru

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ZO/Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Seminarium magisterskie 3					30			30	Z	3
					30			30	0/0/1	3

Moduły specjalności do wyboru

Nazwa modułu	punkty ECTS
Przyroda	5
WOS	5

Egzamin dyplomowy

Tematyka	Punkty ECTS
Dyplomant na egzaminie powinien wykazać się ogólną wiedzą i umiejętnościami zdobytymi w czasie studiów z zakresu biologii i geografii, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki swojej specjalności. Przygotowanie pracy i egzamin magisterski w ramach Seminarium magisterskiego.	3

PROGRAM SPECJALNOŚCI
Nauczyciel biologii i geografii z wiedzą o społeczeństwie
Studia jednolite magisterskie 2023/2024

zatwierdzony przez Radę Instytutu dnia 24.05.2023 r.	
---	--

Nazwa specjalności:	Nauczyciel biologii i geografii z wiedzą o społeczeństwie
---------------------	--

Liczba punktów ECTS	86
---------------------	----

Uzyskiwane kwalifikacje oraz uprawnienia zawodowe:

Absolwent nabywa kwalifikacje do nauczania biologii i geografii w szkole podstawowej i ponadpodstawowej, wiedzy o społeczeństwie w szkole podstawowej i szkole ponadpodstawowej oraz zajęć edukacyjnych z zakresu biologii i geografii i wiedzy o społeczeństwie we wszystkich typach szkół i placówek edukacyjnych.

Jest przygotowany do pracy w wydziałach edukacji urzędów administracji publicznej, firmach prowadzących szkolenia dla młodzieży i dorosłych, w wydawnictwach edukacyjnych. Jest kompetentny w każdej pracy, wymagającej profesjonalnego kontaktu z klientem, a szczególnie procesie komunikacji społecznej, w tym interpersonalnej i pracy w zespole.

Efekty uczenia się dla specjalności

WIEDZA (zna i rozumie)	
B.1.W1	podstawowe pojęcia psychologii: procesy poznawcze, spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji, mowę i język, myślenie i rozumowanie, uczenie się i pamięć, rolę uwagi, emocje i motywacje w procesach regulacji zachowania, zdolności i uzdolnienia, psychologię różnic indywidualnych – różnice w zakresie inteligencji, temperamentu, osobowości i stylu poznawczego;
B.1.W2	proces rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości: rozwój fizyczny, motoryczny i psychoseksualny, rozwój procesów poznawczych (myślenie, mowa, spostrzeganie, uwaga i pamięć), rozwój społeczno-emocjonalny i moralny, zmiany fizyczne i psychiczne w okresie dojrzewania, rozwój wybranych funkcji psychicznych, normę rozwojową, rozwój i kształtowanie osobowości, rozwój w kontekście wychowania, zaburzenia w rozwoju podstawowych procesów psychicznych, teorie integralnego rozwoju ucznia, dysharmonie i zaburzenia rozwojowe u uczniów, zaburzenia zachowania, zagadnienia: nieśmiałości i nadpobudliwości, szczególnych uzdolnień, zaburzeń funkcjonowania w okresie dorastania, obniżenia nastroju, depresji, krystalizowania się tożsamości, dorosłości, identyfikacji z nowymi rolami społecznymi, a także kształtowania się stylu życia;
B.1.W3	teorię spostrzegania społecznego i komunikacji: zachowania społeczne i ich uwarunkowania, sytuację interpersonalną, empatię, zachowania asertywne, agresywne i uległe, postawy, stereotypy, uprzedzenia, stres i radzenie sobie z nim, porozumiewanie się ludzi w instytucjach, reguły współdziałania, procesy w komunikowaniu się, media i ich wpływ wychowawczy, style komunikowania się uczniów i nauczyciela, bariery w komunikowaniu się w klasie, różne formy komunikacji – autoprezentację, aktywne słuchanie, efektywne nadawanie, komunikacje niewerbalną, porozumiewanie się emocjonalne w klasie, porozumowanie się w sytuacjach konfliktowych;

B.1.W4	proces uczenia się: modele uczenia się, w tym koncepcje klasyczne i współczesne ujęcia w oparciu o wyniki badań neuropsychologicznych, metody i techniki uczenia się z uwzględnieniem rozwijania metapoznania, trudności w uczeniu się, ich przyczyny i strategię ich przewyższania, metody i techniki identyfikacji oraz wspomagania rozwoju uzdolnień i zainteresowań, bariery i trudności w procesie komunikowania się, techniki i metody usprawniania komunikacji z uczniem oraz między uczniami;
B.1.W5	zagadnienia autorefleksji i samorozwoju: zasoby własne w pracy nauczyciela – identyfikacja i rozwój, indywidualne strategie radzenia sobie z trudnościami, stres i nauczycielskie wypalenie zawodowe.
B.2.W1	system oświaty: organizację i funkcjonowanie systemu oświaty, znaczenie pozycji szkoły jako instytucji edukacyjnej, funkcje i cele edukacji szkolnej, modele współczesnej szkoły, pojęcie ukrytego programu szkoły, alternatywne formy edukacji, podstawę programową w kontekście programu nauczania oraz działania wychowawczo-profilaktycznej, podstawowe zagadnienia prawa oświatowego, krajowe i międzynarodowe regulacje dotyczące praw człowieka, dziecka, ucznia oraz osób z niepełnosprawnościami, zagadnienie prawa wewnątrzszkolnego, tematykę oceny jakości działalności szkoły lub placówki systemu oświaty;
B.2.W2	rolę nauczyciela i koncepcje pracy nauczyciela: etykę zawodową nauczyciela, zasady projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego, rolę początkującego nauczyciela w szkolnej rzeczywistości, uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela oraz choroby związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela; nauczycielską pragmatykę zawodową – prawa i obowiązki nauczycieli, tematykę oceny jakości pracy nauczyciela, zasady odpowiedzialności prawnej opiekuna, nauczyciela, wychowawcy za bezpieczeństwo oraz ochronę zdrowia uczniów,
B.2.W3	wychowanie w kontekście rozwoju: ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania; istotę i funkcje wychowania oraz proces wychowania, jego strukturę, właściwości i dynamikę; formy i zasady udzielania wsparcia w placówkach systemu oświaty, a także znaczenie współpracy rodziny ucznia i szkoły oraz szkoły ze środowiskiem pozaszkolnym; pomoc psychologiczno-pedagogiczną w szkole – regulacje prawne
B.2.W4	zasady pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela: obowiązki nauczyciela jako wychowawcy klasy, metodykę pracy wychowawczej, program pracy wychowawczej, style kierowania klasą, ład i dyscyplinę, poszanowanie godności dziecka, ucznia lub wychowanka, różnicowanie, indywidualizację i personalizację pracy z uczniami, funkcjonowanie klaszyskolnej jako grupy społecznej, procesy społeczne w klasie, rozwiązywanie konfliktów w klasie lub grupie wychowawczej, animowanie życia społeczno-kulturalnego klasy, wspieranie samorządności i autonomii uczniów, rozwijanie u dzieci, uczniów lub wychowanków kompetencji komunikacyjnych i umiejętności społecznych niezbędnych do nawiązywania poprawnych relacji; zagrożenia dzieci i młodzieży: zjawiska agresji i przemocy, w tym agresji elektronicznej, oraz uzależnień, w tym od środków psychoaktywnych i komputera, a także zagadnienia związane z grupami nieformalnymi, podkulturami młodzieżowymi i sektami; pojęcia integracji i inkluzji; sytuację dziecka z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną w szkole ogólnodostępnej, problemy dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich funkcjonowanie, problemy dzieci zaniedbanych i pozbawionych opieki oraz szkolną sytuację dzieci z doświadczeniem migracyjnym; problematykę dziecka w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej;
B2.W5	Sytuację uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: specjalne potrzeby edukacyjne uczniów i ich uwarunkowania (zakres diagnozy funkcjonalnej, metody i narzędzia stosowane w diagnozie), konieczność dostosowania procesu kształcenia do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów (projektowanie wsparcia, konstruowanie indywidualnych programów) oraz tematykę oceny skuteczności wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
B2.W6	zasady pracy z uczniem z trudnościami w uczeniu się; przyczyny i przejawy trudności w uczeniu się, zapobieganie trudnościom w uczeniu się i ich wczesne wykrywanie, specyficzne trudności w uczeniu się – dysleksja, dysgrafia, dysortografia i dyskalkulia oraz trudności w uczeniu się wynikające z dysfunkcji sfery percepcyjno-motorycznej oraz zaburzeń rozwoju zdolności, w tym językowych i arytmetycznych, i sposoby ich przewyższania; zasady dokonywania diagnozy nauczycielskiej i techniki diagnostyczne w pedagogice;
B.2.W7	doradztwo zawodowe: wspomaganie ucznia w projektowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej, potrzebę przygotowania uczniów do uczenia się przez całe życie, metody i techniki określania potencjału ucznia
B.2.W8	zna zasady udzielania pierwszej pomocy

B.3.W1	zadania charakterystyczne dla szkoły lub placówki systemu oświaty oraz środowisko, w jakim one działają;	
B.3.W2.	organizację, statut i plan pracy szkoły, program wychowawczo-profilaktyczny oraz program realizacji doradztwa zawodowego;	
B.3.W3	zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią.	
C.W1	usytuowanie dydaktyki w zakresie pedagogiki, a także przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki oraz relację dydaktyki ogólnej do dydaktyk szczegółowych;	
C.W2	zagadnienie klasy szkolnej jako środowiska edukacyjnego: style kierowania klasą, problem ładu i dyscypliny, procesy społeczne w klasie, integrację klasy szkolnej, tworzenie środowiska sprzyjającego postępowi w nauce oraz sposób nauczania w klasie zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego;	
C.W3	współczesne koncepcje nauczania i cele kształcenia – źródła, sposoby ich formułowania oraz ich rodzaje; zasady dydaktyki, metody nauczania, treści nauczania i organizację procesu kształcenia oraz pracy uczniów;	
C.W4	zagadnienie lekcji jako jednostki dydaktycznej oraz jej budowę, modele lekcji i sztukę prowadzenia lekcji, a także style i techniki pracy z uczniami; interakcje w klasie; środki dydaktyczne;	
C.W5	konieczność projektowania działań edukacyjnych dostosowanych do zróżnicowanych potrzeb i możliwości uczniów, w szczególności możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się, a także potrzebę i sposoby wyrównywania szans edukacyjnych, znaczenie odkrywania oraz rozwijania predyspozycji i uzdolnień oraz zagadnienia związane z przygotowaniem uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych; autonomię dydaktyczną nauczyciela;	
C.W6	sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów: ocenianie kształtujące w kontekście efektywności nauczania, wewnątrzszkolny system oceniania, rodzaje i sposoby przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych; tematykę oceny efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości działalności szkoły oraz edukacyjną wartość dodaną.	
C.W7	znaczenie języka jako narzędzia pracy nauczyciela: - problematykę pracy z uczniami z ograniczoną znajomością języka polskiego lub z zaburzeniami komunikacji językowej -metody porozumiewania się w celach dydaktycznych sztukę wykładania i zadawania pytań, sposoby zwiększania aktywności komunikacyjnej uczniów, praktyczne aspekty wystąpień publicznych – poprawność językową, etykę języka, etykietę korespondencji tradycyjnej i elektronicznej oraz zagadnienia związane z emisją głosu – budowę , działanie i ochronę narządu mowy i zasady emisji głosu	
W01	Opisuje i wyjaśnia podstawowe koncepcje, prawa i teorie występujące/stosowane w biologii, geografii i WOS zawarte w podstawie programowej dla szkoły podstawowej i ponadpodstawowej.	D.1/E.1.W1 D.1/E.1.W2 D.1/E.1.W3 D.1/E.1.W12 D.1/E.1.W14
W02	Wymienia i w sposób pogłębiony charakteryzuje strategie, formy, metody oraz techniki nauczania i uczenia się w kontekście zakładanych celów edukacyjnych, materiału nauczania biologii, geografii i WOS oraz cech uczniów. Zna rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole lub placówce systemu oświaty.	D.1/E.1.W5 D.1/E.1.W6 D.1/E.1.W8 D.1/E.1.W9. D.1/E.1.W10 D.1/E.1.W11 D.1/E.1.W14. D.2/E.2.W3.
W03	Wymienia rodzaje i w sposób pogłębiony omawia możliwości wykorzystania różnych odpowiednich środków dydaktycznych na lekcjach biologii, geografii i WOS i ich znaczenie w procesie dydaktycznym.	D.1/E.1.W4 D.1/E.1.W5 D.1/E.1.W9 D.1/E.1.W14
W04	Omawia metody pracy na zajęciach terenowych, wspomagających nauczanie biologii i geografii z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów.	D.1/E.1.W4 D.1/E.1.W5 D.1/E.1.W6 D.1/E.1.W9
W05	Omawia w sposób pogłębiony założenia ewaluacji osiągnięć ucznia z biologii, geografii i WOS.	D.1/E.1.W10 D.1/E.1.W11 D.1/E.1.W12
W06	Wyjaśnia koncepcje i podstawy teoretyczne edukacji zdrowotnej oraz jej znaczenie w prawidłowym rozwoju człowieka.	D.1/E.1.W2 D.1/E.1.W5

		D.1/E.1.W6 D.1/E.1.W12 D.1/E.1.W13
W07	Wyjaśnia założenia pracy metodą naukową oraz omawia podstawowe metody i techniki badawcze przy planowaniu i wykonywaniu eksperymentów biologicznych, pomiarów i obserwacji komponentów środowiska geograficznego w zakresie wymaganym dla prowadzenia zajęć w szkole.	D.1/E.1.W4 D.1/E.1.W5 D.1/E.1.W6 D.1/E.1.W15
W08	Zna terminologię używaną w pedagogice, dydaktyce biologii, geografii i WOS oraz dyscyplinach pokrewnych do opisywania procesu wychowawczo-dydaktycznego i kształcenia biologicznego, geograficznego i WOS w szkole podstawowej i ponadpodstawowej.	D.1/E.1.W1 D.1/E.1.W3 D.1/E.1.W4 D.1/E.1.W7 D.1/E.1.W12
W09	Posiada wiedzę na temat organizacji procesu kształcenia biologicznego, geograficznego i WOS celów i treści kształcenia, środków dydaktycznych i metod kształcenia, ewaluacji procesu dydaktycznego. Zna rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole lub placówce systemu oświaty.	D.1/E.1.W5 D.1/E.1.W6 D.1/E.1.W8 D.1/E.1.W9. D.1/E.1.W10 D.1/E.1.W11 D.1/E.1.W14 D.2/E.2.W3.
W10	Charakteryzuje miejsce edukacji w zakresie geografii i WOS w systemie edukacji, zna zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę; sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej szkoły.	D.1/E.1.W1 D.1/E.1.W2 D.1/E.1.W3. D.2/E.2.W1 D.2/E.2.W2.
W11	Dostrzega i wyjaśnia w sposób pogłębiony złożoność relacji człowiek – środowisko, zjawisk społecznych, politycznych, ekonomicznych i kulturowych w zakresie wymaganym zapisami podstawy programowej biologii, geografii i WOS.	D.1/E.1.W6 D.1/E.1.W12 D.1/E.1.W13. D.1/E.1.W15
W12	Zna różne źródła informacji społeczno-polityczno-komunikacyjnej i pojęcia z zakresu wiedzy o społeczeństwie (socjologii, stosunków międzynarodowych, systemu prawnego, myśli politycznej, gospodarki rynkowej, ustroju politycznego i instytucji państwa, samorządu terytorialnego).	
W13	Rozumie zasady sprawowania władzy w Polsce, omawia funkcjonowanie instytucji publicznych, systemu prawa i sądownictwa, bezpieczeństwa oraz edukacji i pracy, a także praw człowieka.	
W14	Omawia współczesne stosunki międzynarodowe oraz zasady i procedury demokracji.	
UMIEJĘTNOŚCI (umie, potrafi)		
B.1.U1	obserwować procesy rozwojowe uczniów;	
B.1.U2	obserwować zachowania społeczne i ich uwarunkowania;	
B.1.U3	skutecznie i świadomie komunikować się;	
B.1.U4.	porozumieć się w sytuacji konfliktowej;	
B.1.U5	rozpoznawać bariery i trudności uczniów w procesie uczenia się;	
B.1.U6	identyfikować potrzeby uczniów w rozwoju uzdolnień i zainteresowań	
B.1.U7	radzić sobie ze stresem i stosować strategie radzenia sobie z trudnościami;	
B.1.U8	zaplanować działania na rzecz rozwoju zawodowego na podstawie świadomej autorefleksji i informacji zwrotnej od innych osób.	
B.2.U1.	wybrać program nauczania zgodny z wymaganiami podstawy programowej i dostosować do potrzeb edukacyjnych uczniów	
B.2.U2	zaprojektować ścieżkę własnego rozwoju zawodowego	
B.2.U3	formułować oceny etyczne związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela	
B.2.U4	nawiązać współpracę z nauczycielami oraz ze środowiskiem pozaszkolnym	
B.2.U5	rozpoznawać sytuację zagrożeń i uzależnień uczniów	
B.2.U6	Zdiagnozować potrzeby edukacyjne ucznia i zaprojektować dla niego odpowiednie wsparcie	
B.2.U7.	określić przybliżony potencjał ucznia i doradzić mu ścieżkę rozwoju	
B.2.U8.	udzielać pierwszej pomocy przedmedycznej (w instytucjach oświatowych)	

B.3.U1	wyciągać wnioski z obserwacji pracy wychowawcy klasy, jego interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planuje i przeprowadza zajęcia wychowawcze;	
B.3.U2	wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli przedmiotów;	
B.3.U3	wyciągać wnioski, w miarę możliwości, z bezpośredniej obserwacji pracy rady pedagogicznej i zespołu wychowawców klas;	
B.3.U4.	Wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo- - wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich;	
B.3.U5	zaplanować i przeprowadzić zajęcia wychowawcze pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych;	
B.3.U6	analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk.	
C.U1	zidentyfikować potrzeby dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego;	
C.U2	zaprojektować działania służące integracji klasy szkolnej;	
C.U3	dobierać metody nauczania do nauczanych treści i zorganizować pracę uczniów;	
C.U4	wybrać model lekcji i zaprojektować jej strukturę;	
C.U5	zaplanować pracę z uczniem zdolnym, przygotowującą go do udziału w konkursie przedmiotowym lub współzawodnictwie sportowym;	
C.U6	dokonać oceny pracy ucznia i zaprezentować ją w formie oceny kształtującej;	
C.U7	posługiwać się zgodnie z zasadami aparatem emisji głosu;	
C.U8	poprawnie posługiwać się językiem polskim.	
U01	Analizuje w sposób pogłębiony i interpretuje cele kształcenia biologicznego, geograficznego i WOS dla wybranych poziomów nauczania, dokonuje doboru treści kształcenia oraz wyboru strategii realizacji zaplanowanych efektów.	D.1/E/1.U1 D.1/E/1.U2. D.1/E/1.U3
U02	Wykorzystuje znajomość poznanych teorii nauczania do organizowania i planowania lekcji biologii, geografii i WOS oraz rozwijania zainteresowań uczniów geografią oraz tematyką życia społeczno-politycznego kraju.	D.1/E/1.U5 D.1/E/1.U11
U03	Potrafi samodzielnie przygotować, przeprowadzić i dokonać ewaluacji lekcji biologii, geografii i WOS (zajęć kameralnych i terenowych); oceniać wypowiedzi ustne i pisemne uczniów; projektować i oceniać opracowane formy testów osiągnięć ucznia, przygotowywać i motywować uczniów do uczestnictwa w olimpiadzie przedmiotowej.	D.1/E/1.U7 D.1/E/1.U8 D.1/E/1.U9
U04	Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną z zakresu dydaktyki biologii, geografii i dydaktyki wiedzy o społeczeństwie w praktyce szkolnej.	D.1/E/1.U10 D.1/E/1.U9 D.1/E/1.U6 D.1/E/1.U11 D.1/E/1.U4 D.2/E.2.U1. D.2/E.2.U2 D.2/E.2.U3
U05	Dokonuje analizy uwarunkowań wybranych problemów zdrowotnych, poziomów profilaktyki w obrębie szerokiego spektrum działań w ochronie zdrowia oraz tworzenia programów prozdrowotnych.	
U06	Planuje i stosuje podstawowe metody i techniki badawcze przy wykonywaniu eksperymentów biologicznych pomiarów i obserwacji komponentów środowiska geograficznego oraz wykorzystuje wiedzę do interpretacji zebranych danych empirycznych oraz wnioskowania.	
U07	Potrafi uświadomić uczniom możliwości jakie stwarzają obywatelom instytucje życia publicznego, w tym procedur bezpieczeństwa oraz prawnych rozwiązaniach codziennych problemów.	
U08	Rozpoznaje i wskazuje na możliwe rozwiązania problemów społeczno-politycznych i ekonomicznych w skali lokalnej, regionalnej, krajowej, europejskiej i globalnej.	
U09	Analizuje w sposób pogłębiony i interpretuje dane pochodzące z różnych źródeł informacji społeczno-polityczno-ekonomicznej.	
U10	Analizuje w sposób pogłębiony i wyjaśnia złożoność zjawisk społecznych, politycznych, gospodarczych i kulturowych oraz uwzględnia perspektywę globalną w interpretacji tych zjawisk.	

U11	Posiada umiejętność interpretacji i oceny zjawisk i wydarzeń w życiu społecznym i politycznym.	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
B.1.K1	autorefleksja nad własnym rozwojem zawodowym	
B.1.K2	wykorzystanie zdobytej wiedzy psychologicznej do analizy zdarzeń pedagogicznych	
B.2.K1	okazywanie empatii uczniom oraz zapewnianie im wsparcia	
B.2.K2	profesjonalne rozwiązywanie konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej	
B.2.K3	samodzielne pogłębianie wiedzy	
B.2.K4	współpraca z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy	
B.3.K1	skutecznie współdziała z opiekunem praktyk zawodowych i z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy	
C.K1	twórcze poszukiwania najlepszych rozwiązań dydaktycznych sprzyjających postępom uczniów;	
C.K2	skutecznego korygowania swoich błędów językowych i doskonalenia aparatu emisji głosu.	
K01	Charakteryzuje się wrażliwością etyczną, szacunkiem do każdego człowieka, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności zarówno za rozwój swoich uczniów jak i za własną ścieżkę kariery zawodowej.	D.1/E.1.K.5 D.1/E.1.K.6 D.1/E.1.K.4
K02	Dąży do budowania u uczniów emocjonalnej więzi z najbliższą okolicą, regionem; zachęca do działań na rzecz zrównoważonego rozwoju i potrafi rozpoznawać specyfikę środowiska lokalnego i podejmować współpracę na rzecz dobra uczniów i środowiska.	D.1/E.1.K.5 D.1/E.1.K.6 D.1/E.1.K.4
K03	Jest praktycznie przygotowany do realizowania zadań zawodowych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych) wynikających z roli i zadań nauczyciela w tym współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych	D.1/E.1.K.1 D.1/E.1.K.2 D.1/E.1.K.3 D.1/E.1.K.5 D.1/E.1.K.6 D.1/E.1.K.7 D.1/E.1.K.8 D.1/E.1.K.9. D.2/E.2.K1.
K04	Traktuje technologie informacyjno-komunikacyjne jako naturalne elementy pracy dydaktycznej z uczniami na lekcjach przyrody, biologii i geografii, kształtując u nich krytyczną postawę wobec mediów cyfrowych.	D.1/E.1.K.4 D.1/E.1.K.6
K05	Dąży do ustawicznego samokształcenia i uczestnictwa różnych formach dokształcania i doskonalenia nauczycieli biologii, geografii i wiedzy o społeczeństwie.	D.1/E.1.K.9. D.1/E.1.K.2
K06	Rozwija wrażliwość na rzecz poszanowania prawa i wolności oraz przyjmuje postawę szacunku w relacjach z ludźmi różnych wyznań, przekonań i narodowości.	D.1/E.1.K.6 D.1/E.1.K.5

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
B.1.W1.		x				x	x	x	x		x		x
B.1.W2.		x				x	x	x	x		x		
B.1.W3.							x	x	x				x
B.1.W4.		x					x	x	x		x		
B.1.W5.							x	x					
B.2.W1.		x				x		x		x			
B.2.W2.													
B.2.W3.		x				x		x		x			
B.2.W4.		x				x		x		x			
B2.W5								x					
B2.W6						x		x					
B.2.W7.		x				x		x		x			
B.2.W8.								x			x		x
B.3.W1			x					x					
B.3.W2.			x					x					
B.3.W3			x					x					
C.W1.		x					x	x			x		
C.W2.		x					x	x			x		
C.W3.		x					x	x			x		
C.W4.						x		x			x		
C.W5.						x		x			x		
C.W6.						x		x			x		
C_W7						x		x					x
W01			x			x		x				x	
W02				x	x			x				x	
W03			x		x			x				x	
W04			x					x				x	
W05				x	x			x				x	
W06			x			x		x				x	
W07				x		x		x				x	
W08			x					x				x	
W09			x			x		x				x	

W10		x					x						
W11		x	x		x	x	x	x				x	
W12			x	x		x	x					x	
W13		x						x				x	
W14								x		x			xtest
B.1.U1.		x						x					
B.1.U2.		x						x					
B.1.U3.		x				x	x	x					
B.1.U4.		x				x	x	x					
B.1.U5.		x				x	x	x	x				
B.1.U6.						x	x	x	x				
B.1.U7.						x	x	x	x				
B.1.U8.							x	x	x				x
B.2.U1.		x				x		x		x		x	
B.2.U2.		x						x					
B.2.U3.		x				x				x			x
B.2.U4								x					
B.2.U5.		x				x		x		x			x
B2 U6						x		x					
B.2.U7.		x											x
B.2.U8.								x			x		x
B.3.U1.			x			x		x					
B.3.U2.			x			x		x					
B.3.U3.			x			x		x					
B.3.U4.			x			x		x					
B.3.U5.			x			x							
B.3.U6.			x			x		x					x
C.U1.		x					x	x		x		x	
C.U2.		x					x	x		x		x	
C.U3.		x						x		x		x	
C.U4.		x				x		x		x		x	
C.U5.						x		x				x	
C.U6.						x		x		x		x	
C.U7.						x							x
C.U8.						x							x
U01						x		x				x	

U02								X				X	
U03		X	X		X			X				X	
U04			X			X	X	X				X	
U05			X		X	X		X				X	
U06				X									
U07			X										
U08			X	X									
U09						X		X		X			xtest
U10			X			X						X	
U11					X	X	X					X	
B.1.K1.								X	X		X		X
B.1.K2.						X	X	X	X				X
B.2.K1.		X						X					X
B.2.K2.		X						X					X
B.2.K3.		X						X			X		X
B.2.K4		X						X					X
B.3.K1.		X	X					X					
C.K1.		X				X		X				X	
C.K2.		X				X		X				X	X
K01			X					X					
K02			X	X				X					
K03			X					X					
K04		X	X	X				X					
K05			X					X		X			
K06		X	X					X					

.....pieczęć i podpis Dyrektora

PLAN SPECJALNOŚCI

Nauczyciel biologii i geografii z wiedzą o społeczeństwie

studia rozpoczynające się w roku akademickim 2023/2024

Semestr 3

Zajęcia dydaktyczne

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ ZO /Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning razem			
		A	K	L	S	P				
Emisja głosu			15					15	Z	1
Komunikacja interpersonalna			15					15	Z	1
Wprowadzenie do pedagogiki	15		15					30	Z	2
Wprowadzenie do psychologii	15							15	Z	1
Dydaktyka ogólna	15		30					45	E	3
	45		75					120	1/0 /4	8

Semestr 4

Zajęcia dydaktyczne

nazwa kursu	godziny kontaktowe								E/ ZO /Z	punkty ECTS
	W	zajęć w grupach					E-learning	razem		
		A	K	L	S	P				
Praca nauczyciela – wychowawcy w szkole			30					30	E	2
Psychologia rozwojowa	15		15					30	E	2
Samorząd terytorialny			15					15	Z	1
Człowiek i społeczeństwo	15		15					30	Z	2
	30		75					105	2/0 /2	7

Pozostałe zajęcia

rodzaj zajęć	godz.	tyg.	forma zalicze nia	punkty ECTS
Praktyka zawodowa psychologiczno-pedagogiczna	30	3	Z	2

Semestr 5

Zajęcia dydaktyczne

nazwa kursu	godziny kontaktowe								E/ ZO /Z	punkty ECTS
	W	zajęć w grupach					E-learning	razem		
		A	K	L	S	P				
Diagnoza edukacyjna			15					15	Z	1
Uczeń ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi (SPE)			15					15	E	1
Psychologia kliniczna	15		15					30	E	2
Dydaktyka biologii w szkole podstawowej	15	45				15		75	E	4
Podstawy prawa dla nauczycieli wiedzy o społeczeństwie	15							15	Z	1
Ustroje i systemy polityczne w Polsce i na świecie	30							30	Z	2
	75	45	45			15		180	3/0 /3	11

Semestr 6

Zajęcia dydaktyczne

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ ZO /Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Pierwsza pomoc przedmedyczna			15					15	Z	1
Radzenie sobie ze stresem w pracy nauczyciela			15					15	Z	1
Dydaktyka geografii w szkole podstawowej	15	45				15		75	E	4
Edukacja dla zrównoważonego rozwoju		30						30	Z	2
Podstawy edukacji prozdrowotnej	8		12					20	Z	1
Metodyka zajęć terenowych w kształceniu geograficznym				30				30	Z	2
Nauczanie biologii w terenie				30				30	Z	2
Technologie informacyjne i nauczanie zdalne w edukacji przyrodniczej		30						30	Z	2
	23	105	42	60		15		245	1/0 /7	15

Praktyki

nazwa praktyki	godz	tyg.	forma zaliczenia	punkty ECTS
Praktyka zawodowa z biologii w szkole podstawowej	60	6	ZO	4

Semestr 7

Zajęcia dydaktyczne

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ ZO/ Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			Razem
		A	K	L	S	P				
Dydaktyka biologii w szkole ponadpodstawowej	15	45				15		75	E	4
Dydaktyka geografii w szkole ponadpodstawowej	15	45				15		75	E	4
	30	90				30		150	2/0/0	8

Praktyki

nazwa praktyki	godz	tyg.	forma zalicze nia	punkty ECTS
Praktyka zawodowa z geografii w szkole podstawowej	60	6	ZO	4

Semestr 8

Zajęcia dydaktyczne

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/Z O/ Z	punk ty ECT S	
	W	zajęć w grupach					E-learning			Razem
		A	K	L	S	P				
Koncepcje i praktyki nauczania biologii			30					30	Z	2
Zajęcia terenowe w edukacji przyrodniczej	10			20				30	Z	2
Koncepcje i praktyki nauczania geografii			30					30	Z	2
Dydaktyka wiedzy o społeczeństwie w szkole podstawowej i ponadpodstawowej	30	45				15		90	E	5
	40	45	60	20		15		180	1/0 /3	11

Praktyki

nazwa praktyki	godz	tyg.	forma zaliczenia	punkty ECTS
Praktyka zawodowa z biologii w szkole ponadpodstawowej	60	6	ZO	3

Semestr 9

Zajęcia dydaktyczne

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/-	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			Razem
		A	K	L	S	P				
Środki masowego przekazu	15						15	Z	1	
Współczesne stosunki międzynarodowe i polska polityka zagraniczna	30						30	ZO	2	
Rynek pracy i edukacji	15		15				30	Z	2	
	60		15				75	0/1/2	5	

Praktyki

nazwa praktyki	godz	tyg.	forma zaliczenia	punkty ECTS
Praktyka zawodowa z geografii w szkole ponadpodstawowej	60	6	ZO	3

Semestr 10

Praktyki

nazwa praktyki	godz.	tyg.	forma zaliczenia	punkty ECTS
Praktyka zawodowa z wiedzy o społeczeństwie w szkole podstawowej i ponadpodstawowej	90	9	ZO	5
				5

Informacje uzupełniające:

rozkład „ćwiczeń praktycznych w szkole” na:

- zajęcia praktyczne (godziny zajęć z uczniami/wychowankami w szkole/placówce)
- zajęcia teoretyczne (analizy merytoryczno-dydaktyczne hospitowanych zajęć)

sem.	nazwa kursu	zajęcia	
		p	t
5	Dydaktyka biologii w szkole podstawowej	10	5
6	Dydaktyka geografii w szkole podstawowej	10	5
7	Dydaktyka biologii w szkole ponadpodstawowej	10	5
7	Dydaktyka geografii w szkole ponadpodstawowej	10	5
8	Dydaktyka wiedzy o społeczeństwie w szkole podstawowej i ponadpodstawowej	10*	5**
		50	25

*- 5 godzin w szkole podstawowej, 5 godzin w szkole ponadpodstawowej

** - 3 godziny w szkole podstawowej, 2 godziny w szkole ponadpodstawowej

praktyki zawodowe pedagogiczne w całym cyklu:

sem.	nazwa praktyki (rodzaj i zakres oraz miejsce realizacji)	tyg	godziny zajęć z ucz./wych.		termin i system realizacji praktyki
			razem	prow.	
4	Praktyka zawodowa psychologiczno-pedagogiczna (po 4 sem.)*	3	30	–	nieciągła
6	Praktyka zawodowa z biologii w szkole podstawowej	6	60	15	ciągła
7	Praktyka zawodowa z geografii w szkole podstawowej	6	60	15	ciągła
8	Praktyka zawodowa z biologii w szkole ponadpodstawowej	6	60	15	ciągła
9	Praktyka zawodowa z geografii w szkole ponadpodstawowej	6	60	15	ciągła
10	Praktyka zawodowa WOS	9	90	15	nieciągła
		36	360	75	

* - min. po 15h w szkole podstawowej i szkole ponadpodstawowej

PROGRAM SPECJALNOŚCI
Nauczyciel biologii i geografii z przyrodą
Studia jednolite magisterskie 2023/2024

zatwierdzony przez Radę Instytutu dnia 24.05.2023 r.	
---	--

Nazwa specjalności:	Nauczyciel biologii i geografii z przyrodą
---------------------	---

Liczba punktów ECTS	86
---------------------	----

Uzyskiwane kwalifikacje oraz uprawnienia zawodowe:

Absolwent nabywa kwalifikacje do nauczania biologii i geografii w szkole podstawowej i ponadpodstawowej, przyrody w szkole podstawowej oraz zajęć edukacyjnych z zakresu biologii i geografii we wszystkich typach szkół i placówek edukacyjnych.

Jest przygotowany do pracy w wydziałach edukacji urzędów administracji publicznej, firmach prowadzących szkolenia dla młodzieży i dorosłych, w wydawnictwach edukacyjnych. Jest kompetentny w każdej pracy, wymagającej profesjonalnego kontaktu z klientem, a szczególnie procesie komunikacji społecznej, w tym interpersonalnej i pracy w zespole.

Efekty uczenia się dla specjalności

WIEDZA (zna i rozumie)	
B.1.W1	podstawowe pojęcia psychologii: procesy poznawcze, spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji, mowę i język, myślenie i rozumowanie, uczenie się i pamięć, rolę uwagi, emocje i motywacje w procesach regulacji zachowania, zdolności i uzdolnienia, psychologię różnic indywidualnych – różnice w zakresie inteligencji, temperamentu, osobowości i stylu poznawczego;
B.1.W2	proces rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości: rozwój fizyczny, motoryczny i psychoseksualny, rozwój procesów poznawczych (myślenie, mowa, spostrzeganie, uwaga i pamięć), rozwój społeczno-emocjonalny i moralny, zmiany fizyczne i psychiczne w okresie dojrzewania, rozwój wybranych funkcji psychicznych, normę rozwojową, rozwój i kształtowanie osobowości, rozwój w kontekście wychowania, zaburzenia w rozwoju podstawowych procesów psychicznych, teorie integralnego rozwoju ucznia, dysharmonie i zaburzenia rozwojowe u uczniów, zaburzenia zachowania, zagadnienia: nieśmiałości i nadpobudliwości, szczególnych uzdolnień, zaburzeń funkcjonowania w okresie dorastania, obniżenia nastroju, depresji, krystalizowania się tożsamości, dorosłości, identyfikacji z nowymi rolami społecznymi, a także kształtowania się stylu życia;
B.1.W3	teorię spostrzegania społecznego i komunikacji: zachowania społeczne i ich uwarunkowania, sytuację interpersonalną, empatię, zachowania asertywne, agresywne i uległe, postawy, stereotypy, uprzedzenia, stres i radzenie sobie z nim, porozumiewanie się ludzi w instytucjach, reguły współdziałania, procesy w komunikowaniu się, media i ich wpływ wychowawczy, style komunikowania się uczniów i nauczyciela, bariery w komunikowaniu się w klasie, różne formy komunikacji – autoprezentację, aktywne słuchanie, efektywne nadawanie, komunikacje niewerbalną, porozumiewanie się emocjonalne w klasie, porozumowanie się w sytuacjach konfliktowych;
B.1.W4	proces uczenia się: modele uczenia się, w tym koncepcje klasyczne i współczesne ujęcia w oparciu o wyniki badań neuropsychologicznych, metody i techniki uczenia się z uwzględnieniem rozwijania metapoznania, trudności w uczeniu się, ich przyczyny i strategie ich przewyżczania, metody i techniki identyfikacji oraz wspomagania rozwoju uzdolnień i

	zainteresowań, bariery i trudności w procesie komunikowania się, techniki i metody usprawniania komunikacji z uczniem oraz między uczniami;
B.1.W5	zagadnienia autorefleksji i samorozwoju: zasoby własne w pracy nauczyciela – identyfikacja i rozwój, indywidualne strategie radzenia sobie z trudnościami, stres i nauczycielskie wypalenie zawodowe.
B.2.W1	system oświaty: organizację i funkcjonowanie systemu oświaty, znaczenie pozycji szkoły jako instytucji edukacyjnej, funkcje i cele edukacji szkolnej, modele współczesnej szkoły, pojęcie ukrytego programu szkoły, alternatywne formy edukacji, podstawę programową w kontekście programu nauczania oraz działania wychowawczo-profilaktycznej, podstawowe zagadnienia prawa oświatowego, krajowe i międzynarodowe regulacje dotyczące praw człowieka, dziecka, ucznia oraz osób z niepełnosprawnościami, zagadnienie prawa wewnątrzszkolnego, tematykę oceny jakości działalności szkoły lub placówki systemu oświaty;
B.2.W2	rolę nauczyciela i koncepcje pracy nauczyciela: etykę zawodową nauczyciela, zasady projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego, rolę początkującego nauczyciela w szkolnej rzeczywistości, uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela oraz choroby związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela; nauczycielską pragmatykę zawodową – prawa i obowiązki nauczycieli, tematykę oceny jakości pracy nauczyciela, zasady odpowiedzialności prawnej opiekuna, nauczyciela, wychowawcy za bezpieczeństwo oraz ochronę zdrowia uczniów,
B.2.W3	wychowanie w kontekście rozwoju: ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania; istotę i funkcje wychowania oraz proces wychowania, jego strukturę, właściwości i dynamikę; formy i zasady udzielania wsparcia w placówkach systemu oświaty, a także znaczenie współpracy rodziny ucznia i szkoły oraz szkoły ze środowiskiem pozaszkolnym; pomoc psychologiczno-pedagogiczną w szkole – regulacje prawne
B.2.W4	zasady pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela: obowiązki nauczyciela jako wychowawcy klasy, metodykę pracy wychowawczej, program pracy wychowawczej, style kierowania klasą, ład i dyscyplinę, poszanowanie godności dziecka, ucznia lub wychowanka, różnicowanie, indywidualizację i personalizację pracy z uczniami, funkcjonowanie klasy szkolnej jako grupy społecznej, procesy społeczne w klasie, rozwiązywanie konfliktów w klasie lub grupie wychowawczej, animowanie życia społeczno-kulturalnego klasy, wspieranie samorządności i autonomii uczniów, rozwijanie u dzieci, uczniów lub wychowanków kompetencji komunikacyjnych i umiejętności społecznych niezbędnych do nawiązywania poprawnych relacji; zagrożenia dzieci i młodzieży: zjawiska agresji i przemocy, w tym agresji elektronicznej, oraz uzależnień, w tym od środków psychoaktywnych i komputera, a także zagadnienia związane z grupami nieformalnymi, podkulturami młodzieżowymi i sektami; pojęcia integracji i inkluzji; sytuację dziecka z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną w szkole ogólnodostępnej, problemy dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich funkcjonowanie, problemy dzieci zaniedbanych i pozbawionych opieki oraz szkolną sytuację dzieci z doświadczeniem migracyjnym; problematykę dziecka w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej;
B2.W5	Sytuację uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: specjalne potrzeby edukacyjne uczniów i ich uwarunkowania (zakres diagnozy funkcjonalnej, metody i narzędzia stosowane w diagnozie), konieczność dostosowania procesu kształcenia do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów (projektowanie wsparcia, konstruowanie indywidualnych programów) oraz tematykę oceny skuteczności wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
B2.W6	zasady pracy z uczniem z trudnościami w uczeniu się; przyczyny i przejawy trudności w uczeniu się, zapobieganie trudnościom w uczeniu się i ich wczesne wykrywanie, specyficzne trudności w uczeniu się – dysleksja, dysgrafia, dysortografia i dyskalkulia oraz trudności w uczeniu się wynikające z dysfunkcji sfery percepcyjno-motorycznej oraz zaburzeń rozwoju zdolności, w tym językowych i arytmetycznych, i sposoby ich przewycięzania; zasady dokonywania diagnozy nauczycielskiej i techniki diagnostyczne w pedagogice;
B.2.W7	doradztwo zawodowe: wspomaganie ucznia w projektowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej, potrzebę przygotowania uczniów do uczenia się przez całe życie, metody i techniki określania potencjału ucznia
B.2.W8	zna zasady udzielania pierwszej pomocy
B.3.W1	zadania charakterystyczne dla szkoły lub placówki systemu oświaty oraz środowisko, w jakim one działają;

B.3.W2.	organizację, statut i plan pracy szkoły, program wychowawczo-profilaktyczny oraz program realizacji doradztwa zawodowego;	
B.3.W3	zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią.	
C.W1	usytuowanie dydaktyki w zakresie pedagogiki, a także przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki oraz relację dydaktyki ogólnej do dydaktyk szczegółowych;	
C.W2	zagadnienie klasy szkolnej jako środowiska edukacyjnego: style kierowania klasą, problem ładu i dyscypliny, procesy społeczne w klasie, integrację klasy szkolnej, tworzenie środowiska sprzyjającego postępom w nauce oraz sposób nauczania w klasie zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego;	
C.W3	współczesne koncepcje nauczania i cele kształcenia – źródła, sposoby ich formułowania oraz ich rodzaje; zasady dydaktyki, metody nauczania, treści nauczania i organizację procesu kształcenia oraz pracy uczniów;	
C.W4	zagadnienie lekcji jako jednostki dydaktycznej oraz jej budowę, modele lekcji i sztukę prowadzenia lekcji, a także style i techniki pracy z uczniami; interakcje w klasie; środki dydaktyczne;	
C.W5	konieczność projektowania działań edukacyjnych dostosowanych do zróżnicowanych potrzeb i możliwości uczniów, w szczególności możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się, a także potrzebę i sposoby wyrównywania szans edukacyjnych, znaczenie odkrywania oraz rozwijania predyspozycji i uzdolnień oraz zagadnienia związane z przygotowaniem uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych; autonomię dydaktyczną nauczyciela;	
C.W6	sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów: ocenianie kształtujące w kontekście efektywności nauczania, wewnątrzszkolny system oceniania, rodzaje i sposoby przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych; tematykę oceny efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości działalności szkoły oraz edukacyjną wartość dodaną.	
C.W7	znaczenie języka jako narzędzia pracy nauczyciela: - problematykę pracy z uczniami z ograniczoną znajomością języka polskiego lub z zaburzeniami komunikacji językowej -metody porozumiewania się w celach dydaktycznych sztukę wykładania i zadawania pytań, sposoby zwiększania aktywności komunikacyjnej uczniów, praktyczne aspekty wystąpień publicznych – poprawność językową, etykę języka, etykietę korespondencji tradycyjnej i elektronicznej oraz zagadnienia związane z emisją głosu – budowę , działanie i ochronę narządu mowy i zasady emisji głosu	
W01	Opisuje i wyjaśnia podstawowe koncepcje, prawa i teorie występujące/stosowane w biologii, geografii i przyrody zawarte w podstawie programowej dla szkoły podstawowej i ponadpodstawowej..	D.1/E.1.W1 D.1/E.1.W2 D.1/E.1.W3 D.1/E.1.W12 D.1/E.1.W14
W02	Wymienia i w sposób pogłębiony charakteryzuje strategie, formy, metody oraz techniki nauczania i uczenia się w kontekście zakładanych celów edukacyjnych, materiału nauczania biologii, geografii i przyrody oraz cech uczniów. Zna rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole lub placówce systemu oświaty.	D.1/E.1.W5 D.1/E.1.W6 D.1/E.1.W8 D.1/E.1.W9. D.1/E.1.W10 D.1/E.1.W11 D.1/E.1.W14. D.2/E.2.W3
W03	Wymienia rodzaje i w sposób pogłębiony omawia możliwości wykorzystania różnych odpowiednich środków dydaktycznych na lekcjach biologii, geografii i przyrody i ich znaczenie w procesie dydaktycznym.	D.1/E.1.W5 D.1/E.1.W6 D.1/E.1.W7 D.1/E.1.W8 D.1/E.1.W10 D.1/E.1.W12 D.1/E.1.W14
W04	Omawia metody pracy na zajęciach terenowych, wspomagających nauczanie biologii, geografii i przyrody z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów.	D.1/E.1.W5 D.1/E.1.W7 D.1/E.1.W12 D.1/E.1.W13
W05	Omawia w sposób pogłębiony założenia ewaluacji osiągnięć ucznia z biologii, geografii i przyrody.	D.1/E.1.W10 D.1/E.1.W11 D.1/E.1.W12

W06	Wyjaśnia koncepcje i podstawy teoretyczne edukacji zdrowotnej oraz jej znaczenie w prawidłowym rozwoju człowieka.	D.1/E.1.W2. D.1/E.1.W5 D.1/E.1.W6 D.1/E.1.W12 D.1/E.1.W13
W07	Wyjaśnia założenia pracy metodą naukową oraz omawia podstawowe metody i techniki badawcze przy planowaniu i wykonywaniu eksperymentów biologicznych, pomiarów i obserwacji komponentów środowiska geograficznego w zakresie wymaganym dla prowadzenia zajęć w szkole.	D.1/E.1.W4 D.1/E.1.W5 D.1/E.1.W6 D.1/E.1.W15
W08	Zna terminologię używaną w pedagogice, dydaktyce biologii, geografii i przyrody oraz dyscyplinach pokrewnych do opisywania procesu wychowawczo-dydaktycznego i kształcenia biologicznego, geograficznego i przyrody w szkole podstawowej i ponadpodstawowej.	D.1/E.1.W1 D.1/E.1.W3 D.1/E.1.W4 D.1/E.1.W7 D.1/E.1.W12
W09	Posiada wiedzę na temat organizacji procesu kształcenia biologicznego, geograficznego i przyrody celów i treści kształcenia, środków dydaktycznych i metod kształcenia, ewaluacji procesu dydaktycznego. Zna rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole lub placówce systemu oświaty.	D.1/E.1.W5 D.1/E.1.W6 D.1/E.1.W8 D.1/E.1.W9. D.1/E.1.W10 D.1/E.1.W11 D.1/E.1.W14 D.2/E.2.W3
W10	W sposób pogłębiony charakteryzuje miejsce edukacji w zakresie biologii, geografii i przyrody w systemie edukacji, rozumiejąc ich interdyscyplinarny charakter, zna zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę; sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej szkoły.	D.1/E.1.W1 D.1/E.1.W2 D.1/E.1.W3. D.2/E.2.W1 D.2/E.2.W2.
W11	Dostrzega i wyjaśnia w sposób pogłębiony złożoność relacji człowiek – środowisko, zjawisk społecznych, politycznych, ekonomicznych i kulturowych w zakresie wymaganym zapisami podstawy programowej biologii, geografii i przyrody.	D.1/E.1.W6 D.1/E.1.W12 D.1/E.1.W13. D.1/E.1.W15
W12	Omawia szczegółowo te aspekty środowiska geograficznego, które są ujęte w podstawie programowej przedmiotu przyroda.	D.1/E.1.W1 D.1/E.1.W2 D.1/E.1.W3
W13	W sposób pogłębiony charakteryzuje procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego stosowane w działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej w szkole podstawowej.	D.1/E.1.W8 D.1/E.1.W13 D.1/E.1.W15
W14	Przedstawia założenia dydaktyki biologii, przyrody i geografii dotyczące projektowania procesu kształcenia, tj.: konstrukcji celów, doboru środków, strukturyzacji treści kształcenia oraz zasady kontroli i oceny osiągnięć ucznia na II etapie edukacyjnym.	D.1/E.1.W1. D.1/E.1.W2 D.1/E.1.W3 D.1/E.1.W4 D.1/E.1.W10 D.1/E.1.W11
W15	W sposób pogłębiony charakteryzuje metody, formy, techniki kształcenia biologicznego, przyrodniczego i geograficznego ze szczególnym uwzględnieniem, technologii informacyjno-komunikacyjnych, zajęć praktycznych i warsztatów terenowych.	D.1/E.1.W5 D.1/E.1.W7 D.1/E.1.W8 D.1/E.1.W9 D.1/E.1.W13
W16	Omawia zasady kontroli i oceny osiągnięć ucznia z zakresu biologii, przyrody i geografii.	D.1/E.1.W10 D.1/E.1.W11 D.1/E.1.W12
W17	Omawia zasady planowania efektywnego rozwoju kariery zawodowej.	D.1/E.1.W4 D.1/E.1.W6 D.1/E.1.W7 D.1/E.1.W14
W18	Operuje wiedzą z zakresu biologii, edukacji prozdrowotnej, niezbędną do realizacji treści przewidzianych w podstawie programowej przedmiotu przyroda.	
UMIEJĘTNOŚCI (umie, potrafi)		
B.1.U1	obserwować procesy rozwojowe uczniów;	
B.1.U2	obserwować zachowania społeczne i ich uwarunkowania;	

B.1.U3	skutecznie i świadomie komunikować się;	
B.1.U4.	porozumieć się w sytuacji konfliktowej;	
B.1.U5	rozpoznawać bariery i trudności uczniów w procesie uczenia się;	
B.1.U6	identyfikować potrzeby uczniów w rozwoju uzdolnień i zainteresowań	
B.1.U7	radzić sobie ze stresem i stosować strategie radzenia sobie z trudnościami;	
B.1.U8	zaplanować działania na rzecz rozwoju zawodowego na podstawie świadomej autorefleksji i informacji zwrotnej od innych osób.	
B.2.U1.	wybrać program nauczania zgodny z wymaganiami podstawy programowej i dostosować do potrzeb edukacyjnych uczniów	
B.2.U2	zaprojektować ścieżkę własnego rozwoju zawodowego	
B.2.U3	formułować oceny etyczne związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela	
B.2.U4	nawiązać współpracę z nauczycielami oraz ze środowiskiem pozaszkolnym	
B.2.U5	rozpoznawać sytuację zagrożeń i uzależnień uczniów	
B.2.U6	Zdiagnozować potrzeby edukacyjne ucznia i zaprojektować dla niego odpowiednie wsparcie	
B.2.U7.	określić przybliżony potencjał ucznia i doradzić mu ścieżkę rozwoju	
B.2.U8.	udzielać pierwszej pomocy przedmedycznej (w instytucjach oświatowych)	
B.3.U1	wyciągać wnioski z obserwacji pracy wychowawcy klasy, jego interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planuje i przeprowadza zajęcia wychowawcze;	
B.3.U2	wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli przedmiotów;	
B.3.U3	wyciągać wnioski, w miarę możliwości, z bezpośredniej obserwacji pracy rady pedagogicznej i zespołu wychowawców klas;	
B.3.U4.	Wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo- -wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich;	
B.3.U5	zaplanować i przeprowadzić zajęcia wychowawcze pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych;	
B.3.U6	analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczone w czasie praktyk.	
C.U1	zidentyfikować potrzeby dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego;	
C.U2	zaprojektować działania służące integracji klasy szkolnej;	
C.U3	dobierać metody nauczania do nauczanych treści i zorganizować pracę uczniów;	
C.U4	wybrać model lekcji i zaprojektować jej strukturę;	
C.U5	zaplanować pracę z uczniem zdolnym, przygotowującą go do udziału w konkursie przedmiotowym lub współzawodnictwie sportowym;	
C.U6	dokonać oceny pracy ucznia i zaprezentować ją w formie oceny kształtującej;	
C.U7	posługiwać się zgodnie z zasadami aparatem emisji głosu;	
C.U8	poprawnie posługiwać się językiem polskim.	
U01	Adekwatnie dobiera treści, tworzy i testuje materiały, środki i metody sprzyjające efektywnej realizacji celów kształcenia przyrodniczego, biologicznego oraz geograficznego.	D.1/E/1.U1. D.1/E/1.U2. D.1/E/1.U3. D.1/E/1.U11
U02	Wykorzystuje technologie informacyjno-komunikacyjne w projektowaniu i prowadzeniu zajęć (w tym zdalnych) z przyrody, biologii i geografii na II etapie edukacji.	D.1/E/1.U4. D.1/E/1.U5 D.1/E/1.U9
U03	Projektuje i realizuje nowatorskie zajęcia z zakresu przyrody, biologii i geografii z zastosowaniem najnowszych metod, form kształcenia i środków dydaktycznych.	D.1/E/1.U5 D.1/E/1.U7
U04	Przejmuje pełny zakres obowiązków nauczyciela przyrody, biologii i geografii, wykonuje je rzetelnie i na wysokim poziomie merytorycznym, metodycznym i wychowawczym.	D.1/E/1.U5 D.1/E/1.U6 D.1/E/1.U8 D.1/E/1.U9 D.1/E/1.U10. D.2/E.2.U1. D.2/E.2.U2 D.2/E.2.U3

U05	Racjonalnie gospodaruje czasem na lekcji przyrody, biologii i geografii; odpowiedzialnie i celowo organizuje pracę pozaszkolną ucznia i pracę w terenie, zwłaszcza z zakresu edukacji regionalnej i ekologicznej.	D.1/E/1.U7 D.1/E/1.U5 D.2/E.2.U1. D.2/E.2.U2 D.2/E.2.U3
U06	Projektuje i realizuje różnego typu zajęcia terenowe dla uczniów szkoły podstawowej, uwzględniając założenia podstawy programowej i specyfikę obszaru ich realizacji.	D.1/E/1.U5 D.1/E/1.U6 D.1/E/1.U8
U07	Objaśnia w sposób pogłębiony funkcje narządów oraz układów budujących ciało człowieka i ich rolę w organizmie oraz działań na rzecz higieny ciała i otoczenia w zakresie wymaganym podstawą programową.	D.1/E/1.U4 D.1/E/1.U5
U08	Objaśnia w sposób pogłębiony złożoność środowiska geograficznego z uwzględnieniem wszystkich jego komponentów oraz dokonuje waloryzacji elementów środowiska geograficznego i argumentuje swoją ocenę.	
U09	Dokonuje w sposób pogłębiony analizy uwarunkowań wybranych problemów zdrowotnych, poziomów profilaktyki w obrębie szerokiego spektrum działań w ochronie zdrowia oraz tworzenia programów prozdrowotnych.	
U10	Planuje i stosuje metody i techniki badawcze przy wykonywaniu eksperymentów biologicznych pomiarów i obserwacji komponentów środowiska geograficznego oraz wykorzystuje wiedzę do interpretacji zebranych danych empirycznych oraz wnioskowania.	
U11	Projektuje działania związane z efektywnym planowaniem efektywnego rozwoju kariery zawodowej w profesji nauczycielskiej.	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
B.1.K1	autorefleksja nad własnym rozwojem zawodowym	
B.1.K2	wykorzystanie zdobytej wiedzy psychologicznej do analizy zdarzeń pedagogicznych	
B.2.K1	okazywanie empatii uczniom oraz zapewnianie im wsparcia	
B.2.K2	profesjonalne rozwiązywanie konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej	
B.2.K3	samodzielne pogłębianie wiedzy	
B.2.K4	współpraca z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy	
B.3.K1	skutecznie współdziała z opiekunem praktyk zawodowych i z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy	
C.K1	twórcze poszukiwania najlepszych rozwiązań dydaktycznych sprzyjających postępowi uczniów;	
C.K2	skutecznego korygowania swoich błędów językowych i doskonalenia aparatu emisji głosu.	
K01	Charakteryzuje się wrażliwością etyczną, szacunkiem do każdego człowieka, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności zarówno za rozwój swoich uczniów jak i za własną ścieżkę kariery zawodowej.	D.1/E.1.K.1 D.1/E.1.K.6
K02	Dąży do budowania u uczniów emocjonalnej więzi z najbliższą okolicą, regionem; zachęca do działań na rzecz zrównoważonego rozwoju i potrafi rozpoznawać specyfikę środowiska lokalnego i podejmować współpracę na rzecz dobra uczniów i środowiska.	D.1/E.1.K.3 D.1/E.1.K.5
K03	Efektywnie realizuje cele edukacji biologicznej, przyrodniczej i geograficznej w toku działań praktycznych w szkole, współdziałając z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzenia swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych	D.1/E.1.K.2 D.1/E.1.K.7 D.2/E.2.K1
K04	Traktuje technologie informacyjno-komunikacyjne jako naturalne elementy pracy dydaktycznej z uczniami na lekcjach przyrody, biologii i geografii, kształtując u nich krytyczną postawę wobec mediów cyfrowych.	D.1/E.1.K.4 D.1/E.1.K.8
K05	Dąży do ustawicznego samokształcenia i uczestnictwa różnych formach doksztalcania i doskonalenia nauczycieli biologii, geografii i wiedzy o społeczeństwie.	D.1/E.1.K.8 D.1/E.1.K.9

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
B.1.W1.		x				x	x	x	x		x		x
B.1.W2.		x				x	x	x	x		x		
B.1.W3.							x	x	x				x
B.1.W4.		x					x	x	x		x		
B.1.W5.							x	x					
B.2.W1.		x				x		x		x			
B.2.W2.													
B.2.W3.		x				x		x		x			
B.2.W4.		x				x		x		x			
B2.W5								x					
B2.W6						x		x					
B.2.W7.		x				x		x		x			
B.2.W8.								x			x		x
B.3.W1			x					x					
B.3.W2.			x					x					
B.3.W3			x					x					
C.W1.		x					x	x			x		
C.W2.		x					x	x			x		
C.W3.		x					x	x			x		
C.W4.						x		x			x		
C.W5.						x		x			x		
C.W6.						x		x			x		
C_W7						x		x					x
W01			x			x		x				x	
W02				x	x			x				x	
W03			x		x			x				x	
W04			x					x				x	
W05				x	x			x				x	
W06			x			x		x				x	
W07				x		x		x				x	
W08			x					x				x	
W09			x			x		x				x	

W10		x					x						
W11		x	x		x	x	x	x				x	
W12			x	x		x	x					x	
W13		x						x				x	
W14								x		x			xTest
B.1.U1.		x						x					
B.1.U2.		x						x					
B.1.U3.		x				x	x	x					
B.1.U4.		x				x	x	x					
B.1.U5.		x				x	x	x	x				
B.1.U6.						x	x	x	x				
B.1.U7.						x	x	x	x				
B.1.U8.							x	x	x				x
B.2.U1.		x				x		x		x		x	
B.2.U2.		x						x					
B.2.U3.		x				x				x			x
B.2.U4								x					
B.2.U5.		x				x		x		x			x
B2 U6						x		x					
B.2.U7.		x											x
B.2.U8.								x			x		x
B.3.U1.			x			x		x					
B.3.U2.			x			x		x					
B.3.U3.			x			x		x					
B.3.U4.			x			x		x					
B.3.U5.			x			x							
B.3.U6.			x			x		x					x
C.U1.		x					x	x		x		x	
C.U2.		x					x	x		x		x	
C.U3.		x						x		x		x	
C.U4.		x				x		x		x		x	
C.U5.						x		x				x	
C.U6.						x		x		x		x	
C.U7.						x							x
C.U8.						x							x
U01						x		x				x	

U02								X				X	
U03		X	X		X			X				X	
U04			X			X	X	X				X	
U05			X			X						X	
U06					X	X	X					X	
U07			X		X	X		X				X	
U08				X									
U09			X										
U10			X	X									
U11						X		X		X			xTest
B.1.K1.								X	X		X		X
B.1.K2.						X	X	X	X				X
B.2.K1.		X						X					X
B.2.K2.		X						X					X
B.2.K3.		X						X			X		X
B.2.K4		X						X					X
B.3.K1.		X	X					X					
C.K1.		X				X		X				X	
C.K2.		X				X		X				X	X
K01			X					X					
K02			X	X				X					
K03		X	X					X					
K04			X					X					
K05		X	X	X				X					
K06			X					X		X			

.....pieczęć i podpis Dyrektora

PLAN SPECJALNOŚCI

Nauczyciel biologii i geografii z przyrodą

studia rozpoczynające się w roku akademickim 2023/2024

Semestr 3

Zajęcia dydaktyczne

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ ZO /Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning razem			
		A	K	L	S	P				
Emisja głosu			15					15	Z	1
Komunikacja interpersonalna			15					15	Z	1
Wprowadzenie do pedagogiki	15		15					30	Z	2
Wprowadzenie do psychologii	15							15	Z	1
Dydaktyka ogólna	15		30					45	E	3
	45		75					120	1/0 /4	8

Semestr 4

Zajęcia dydaktyczne

nazwa kursu	godziny kontaktowe								E/ ZO /Z	punkty ECTS
	W	zajęć w grupach					E-learning	razem		
		A	K	L	S	P				
Praca nauczyciela – wychowawcy w szkole			30					30	E	2
Psychologia rozwojowa	15		15					30	E	2
Dydaktyka przyrody	15		35			10		60	E	3
	30		80			10		120	3/0 /0	7

Pozostałe zajęcia

rodzaj zajęć	godz.	tyg.	forma zaliczenia	punkty ECTS
Praktyka zawodowa psychologiczno-pedagogiczna	30	3	Z	2

Semestr 5

Zajęcia dydaktyczne

nazwa kursu	godziny kontaktowe								E/ ZO /Z	punkty ECTS
	W	zajęć w grupach					E-learning	razem		
		A	K	L	S	P				
Diagnoza edukacyjna			15					15	Z	1
Uczeń ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi (SPE)			15					15	E	1
Psychologia kliniczna	15		15					30	E	2
Dydaktyka biologii w szkole podstawowej	15	45				15		75	E	4
	30	45	45			15		135	3/0 /1	8

Pozostałe zajęcia

rodzaj zajęć	godz.	tyg.	forma zaliczenia	punkty ECTS
Praktyka zawodowa z przyrody	60	6	ZO	3

Semestr 6

Zajęcia dydaktyczne

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ ZO /Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Pierwsza pomoc przedmedyczna			15					15	Z	1
Radzenie sobie ze stresem w pracy nauczyciela			15					15	Z	1
Dydaktyka geografii w szkole podstawowej	15	45				15		75	E	4
Edukacja dla zrównoważonego rozwoju		30						30	Z	2
Podstawy edukacji prozdrowotnej	8		12					20	Z	1
Metodyka zajęć terenowych w kształceniu geograficznym				30				30	Z	2
Nauczanie biologii w terenie				30				30	Z	2
Technologie informacyjne i nauczanie zdalne w edukacji przyrodniczej		30						30	Z	2
	23	105	42	60		15		245	1/0 /7	15

Praktyki

nazwa praktyki	godz	tyg.	forma zaliczenia	punkty ECTS
Praktyka zawodowa z biologii w szkole podstawowej	60	6	ZO	4

Semestr 7

Zajęcia dydaktyczne

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ ZO/ Z	punk ty ECT S	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Dydaktyka biologii w szkole ponadpodstawowej	15	45				15		75	E	4
Dydaktyka geografii w szkole ponadpodstawowej	15	45				15		75	E	4
	30	90				30		150	2/0/0	8

Praktyki

nazwa praktyki	godz	tyg.	forma zaliczenia	punkty ECTS
Praktyka zawodowa z geografii w szkole podstawowej	60	6	ZO	4

Semestr 8

Zajęcia dydaktyczne

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ ZO /Z	punk ty ECT S	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Koncepcje i praktyki nauczania biologii			30					30	Z	2
Zajęcia terenowe w edukacji przyrodniczej	10			20				30	Z	2
Koncepcje i praktyki nauczania geografii			30					30	Z	2
Eksperyment biologiczny w praktyce szkolnej				30				30	ZO	3
Chemia w życiu codziennym				20				20	ZO	2
	10		60	70				140	0/2 /3	11

Praktyki

nazwa praktyki	godz	tyg.	forma zalicze nia	punkty ECTS
Praktyka zawodowa z biologii w szkole ponadpodstawowej	60	6	ZO	3

Semestr 9

Zajęcia dydaktyczne

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/Z O/Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Problemy gospodarcze współczesnego świata w kształceniu geograficznym	15							15	Z	1
Problemy edukacji wielokulturowej	15		15					30	ZO	2
Tutoring w edukacji geograficznej i biologicznej				30				30	Z	2
	30		15	30				75	0/1/2	5

Praktyki

nazwa praktyki	godz	tyg.	forma zaliczenia	punkty ECTS
Praktyka zawodowa z geografii w szkole ponadpodstawowej	60	6	ZO	3

Semestr 10

Zajęcia dydaktyczne

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/-	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Design thinking i prezentacje danych w edukacji przyrodniczej			30					30	Z	3
Coaching w edukacji przyrodniczej			15					15	Z	2
			45					45	0/0/2	5

Informacje uzupełniające:

rozkład „ćwiczeń praktycznych w szkole” na:

- zajęcia praktyczne (godziny zajęć z uczniami/wychowankami w szkole/placówce)
- zajęcia teoretyczne (analizy merytoryczno-dydaktyczne hospitowanych zajęć)

sem.	nazwa kursu	zajęcia	
		p	t
4	Dydaktyka przyrody	5	5
5	Dydaktyka biologii w szkole podstawowej	10	5
6	Dydaktyka geografii w szkole podstawowej	10	5
7	Dydaktyka biologii w szkole ponadpodstawowej	10	5
7	Dydaktyka geografii w szkole ponadpodstawowej	10	5
		45	25

praktyki zawodowe pedagogiczne **w całym cyklu**:

sem.	nazwa praktyki (rodzaj i zakres oraz miejsce realizacji)	tyg.	godziny zajęć z ucz./wych.		termin i system realizacji praktyki
			razem	prow.	
4	Praktyka zawodowa psychologiczno-pedagogiczna (po 4 sem.*	3	30	–	nieciągła
5	Praktyka zawodowa z przyrody	6	60	10	ciągła
6	Praktyka zawodowa z biologii w szkole podstawowej	6	60	15	ciągła
7	Praktyka zawodowa z geografii w szkole podstawowej	6	60	15	ciągła
8	Praktyka zawodowa z biologii w szkole ponadpodstawowej	6	60	15	ciągła
9	Praktyka zawodowa z geografii w szkole ponadpodstawowej	6	60	15	ciągła
		33	330	70	

*- min. po 15h w szkole podstawowej i szkole ponadpodstawowej

UNIwersytet
PEDAGOGICZNY
IM. KOMISJI EDUKACJI
NARODOWEJ W KRAKOWIE

UNIwersytet PEDAGOGICZNY
im. Komisji Edukacji Narodowej

Instytut Biologii i Nauk
o Ziemi

ul. Podchorążych 2, 30-084 Kraków;
tel.: 012 662-78-20, fax: 012 662-78-22, e-mail: ibiol@up.krakow.pl

---

Uchwała nr: 8/IBNZ/2023

***Rady Instytutu Biologii i Nauk o Ziemi
Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej
z dnia 24 maja 2023 r.***

w sprawie:

zatwierdzenia planu i programu studiów realizowanych w Instytucie Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie rozpoczynających się w roku akademickim 2023/2024:

„Nauczyciel biologii i geografii”

Rada Instytutu Biologii i Nauk o Ziemi na posiedzeniu w dniu 24 maja 2023 r. w głosowaniu jawnym podjęła prawomocną uchwałę o zatwierdzeniu planu i programu wyżej wymienionych studiów, które rozpoczną się od roku akademickiego 2023/2024 w Instytucie Biologii i Nauk o Ziemi.

Z-ca DYREKTORA
Instytutu Biologii i Nauk o Ziemi
ds. Kształcenia

dr Grzegorz Rut

Kraków 24.05.2023